

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának »Megkülönböztetés-mentesség és esélyegyenlőség mindenki számára« – Keretstratégia”; „Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra a Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Európai Évéről (2007) – Az igazságos társadalom irányában”

(2006/C 115/14)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság által „Megkülönböztetés-mentesség és esélyegyenlőség mindenki számára – Keretstratégia” címmel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához címzett közleményre (COM(2005) 224 final), valamint az európai parlamenti és tanácsi határozatra vonatkozó, „A Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Európai Évéről (2007) – Az igazságos társadalom irányában” című javaslatra (COM(2005) 225 final) – 2005/0107 (COD),

tekintettel az Európai Bizottság 2005. június 1-jén hozott határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti kérdésben kikéri a Régiók Bizottsága véleményét,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalására a kisebbségek védelméről és az antidiszkriminációs politikáról a kibővített Európában, valamint az RB elfogadás előtt álló véleményére erről az állásfoglalásról,

tekintettel elnökének 2005. július 25-i határozatára, melyben a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottságot vélemény kidolgozásával bízta meg e tárgyban,

tekintettel az egyenlő bánásmódról szóló véleményére (CdR 513/99 fin) ⁽¹⁾,

tekintettel a 2000/43/EK és a 2000/78/EK irányelvre (a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról, illetve a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról),

tekintettel a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a termékek és szolgáltatások terén történő alkalmazásáról szóló véleményére (CdR 19/2004 fin) ⁽²⁾,

tekintettel az „Egyenlőség és megkülönböztetés-mentesség a kibővült EU-ban” című zöld könyvről (COM(2004) 379 final) szóló véleményére (CdR 241/2004 fin) ⁽³⁾,

tekintettel véleménytervezetére (CdR 226/2005 rev 1), melyet a „Gazdaság- és szociálpolitika” szakbizottság 2005. szeptember 23-án elfogadott (előadó: **Peter MOORE**, Sheffield önkormányzati képviselője (UK/ALDE)),

Mivel:

- 1) Az Európai Uniót létrehozó szerződés 13. cikke alapvető célkitűzésként jelöli meg a nem, a faji vagy etnikai származás, a vallás vagy hitbéli meggyőződés, a fogyatékoság, a kor, illetve a szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetéssel szembeni fellépést.
- 2) Az Unió Alapjogi Chartája, amelyet 2000 decemberében, Nizzában fogadtak el és az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződésbe is bekerült (II-81. cikk), széles körű tilalmat fogalmaz meg a megkülönböztetés kapcsán: „Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.”

⁽¹⁾ HL C 226., 2000.8.8., 1. o.

⁽²⁾ HL C 121., 2004.4.30., 25. o.

⁽³⁾ HL C 71., 2005.3.22., 62. o.

- 3) A faji egyenlőségről szóló irányelvet (2000/43/EK) és a foglalkoztatási keretirányelvet (2000/78/EK) valamennyi tagország köteles volt 2003 végéig nemzeti jogába átültetni.
- 4) A 2005–2010 közötti időszak szociális menetrendje, mely kiegészíti és támogatja a lisszaboni stratégiát, kulcsszerepet játszik a gazdasági növekedés szociális dimenziójának előmozdításában, és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség a szociális menetrend prioritásai közé tartozik,

a 2005. november 16–17-én tartott 62. plenáris ülésén (a november 16-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottságának nézetei

A Régiók Bizottsága

I) A zöld könyvről tartott konzultáció eredménye

1.1 **üdvözli** az Európai Bizottság arra irányuló törekvését, hogy tekintetbe vegye a több, mint 1 500 szervezet által megfogalmazott észrevételeket és reakciókat, melyek az Európai Bizottság 2004 májusában elfogadott, „Egyenlőség és megkülönböztetés-mentesség a kibővült EU-ban” című zöld könyvére vonatkoztak;

1.2 **megjegyzi**, hogy a Régiók Bizottságán kívül számos helyi és regionális önkormányzat, illetve önkormányzati szövetség is részt vett a konzultációs folyamatban;

1.3 **kiemeli**, hogy a zöld könyv iránt helyi és regionális szinten megnyilvánuló érdeklődés azt tükrözi, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra komoly szerep hárul a megkülönböztetés-mentességre és mindenki esélyegyenlőségére irányuló stratégiák végrehajtásában. Ezt a szerepet az önkormányzatok elsősorban sokakat foglalkoztató munkáltatóként, illetve áruk előállításáért és szolgáltatások nyújtásáért felelős mivoltukban töltik be;

1.4 megelégedését **fejezi ki**, amiért az Európai Bizottság nagymértékben figyelembe vette számos, a zöld könyvről alkotott véleményében megfogalmazott aggályát, különös tekintettel a megkülönböztetés-mentességi jogszabályok végrehajtására, az ezzel kapcsolatos tájékoztatásra és tudatosításra, az érintettek bevonására, valamint a nyomon követés és a jelentéskészítés mechanizmusai javításának igényére;

II) Hathatós jogi védelem biztosítása a megkülönböztetéssel szemben

1.5 **üdvözli** a 2000/43/EK és a 2000/78/EK irányelv rendelkezést átültető nemzeti végrehajtási intézkedésekről szóló átfogó éves jelentés elkészítésére vonatkozó javaslatot;

1.6 **üdvözli** az Európai Bizottság által a Tanács és a Parlament számára készítendő, a 2000/43/EK és a 2000/78/EK irányelv átültetésének állapotát elemző jelentések 2006 elejére tervezett közzétételét;

1.7 **kiemeli** azonban, hogy az antidiszkriminációs politikákat a tagállamok elégtelen mértékben valósították meg;

III) A jelenlegi jogi keretet kiegészítő további intézkedések iránti igény felmérése

1.8 **emlékezteti** az Európai Bizottságot arra az általa sérelmezett fejleményre, hogy a 13. cikkben megjelölt különböző csoportok között védelmi hierarchia kezd kialakulni, illetve hogy még hátravan egy átfogóbb uniós politikai keret kidolgozása a kor, nem, etnikai hovatartozás, fogyatékoság, vallás, hitbéli meggyőződés és a szexuális irányultság tekintetében;

1.9 **jelzi**, hogy – noha előrelépés történt a nők foglalkoztatása terén – magas képzettségi szintjük, valamint feladatköreik és szerepük egyenlősége ellenére a nők javadalmazása továbbra is alacsonyabb, mint a férfiaké. Továbbá – ami a terhességet és az anyaságot illeti – a munkaadók még nem veszik kedvező módon figyelembe a nem által meghatározott különbséget;

1.10 **jelzi** a migráns nőkkel kapcsolatosan szakmai és foglalkoztatási téren, valamint a személyes és családi kapcsolatokban felmerülő specifikus problémát, és 2008-ra kívánatosnak tartja egy részletes tanulmány elkészítését;

1.11 érdeklődéssel **veszi tudomásul** az Európai Bizottság javaslatát a jelenlegi jogi keret lehetséges új kezdeményezésekkel való kiegészítéséről szóló megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére;

IV) A megkülönböztetés-mentesség és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség integrálása más szakpolitikákba

1.12 **egyetért** azzal, hogy a jogi szabályozás egymaga csak nehezen tudja leküzdeni az egyenlőtlenségnek az egyes csoportok által tapasztalt, mélyen gyökerező formáit, valamint hogy szükség van olyan eszközök kialakítására, amelyek segíthetik a megkülönböztetés-mentesség más szakpolitikákba való integrálását. Ez segíthet felhívni a figyelmet a többszörös megkülönböztetés eseteire is;

1.13 **megismétli** megjegyzését, hogy az egyenlőség általános érvényesítése olyan mechanizmusokat tesz szükségessé, amelyek biztosítják, hogy az egyenlőség kérdése és elve megfelelő figyelmet kapjon valamennyi szakpolitika, illetve intézkedés megfogalmazásában, lebonyolításában és kiértékelésében;

1.14 **megjegyzi**, hogy az Alkotmány szerződés tovább erősíti az Európai Unió megkülönböztetés elleni eszköztárát azzal, hogy szélesíti a megkülönböztetés tilalmát (II-81. cikk), bevezeti a horizontális megkülönböztetésmentességi záradékot (III-118. cikk), és megerősíti az Európai Parlament szerepét az antidiszkriminációs jogalkotás során (III-125. cikk). Az Alkotmány szerződés ratifikációjától függetlenül az EK-Szerződés 13. cikke már jogi alapot szolgáltat valamennyi megkülönböztetési ok horizontális megközelítésének kialakítására;

V) Az innováció és a bevált gyakorlatok elősegítése és tanulságai

1.15 **úgy ítéli meg**, hogy az oktatás fontos eszköze a megkülönböztetés elleni fellépésnek, valamint hogy a helyi és regionális önkormányzatok létfontosságú szerepet játszanak ezen a téren;

1.16 **üdvözli** az Európai Bizottság szándékát, hogy támogatni kívánja a tapasztalatcserét és a bevált gyakorlatok megosztását az érdekeltek széles körében, és úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak meghatározó szerepet kell biztosítani ezekben a tevékenységekben;

1.17 **üdvözli**, hogy a 2006 utáni strukturális alapokra vonatkozó javaslatokban fokozott hangsúly került a nemek közötti egyenlőségre, de egyben elismeri a megkülönböztetés elleni harc horizontális megközelítésének fontosságát;

1.18 mély **meggyőződése**, hogy a bevált gyakorlatok megosztását támogató programoknak nem szabad túlzottan bürokratikus szemléletűnek lenniük, mivel az adminisztratív követelmények gátolhatják a támogatások felvételét;

1.19 **elismeri** a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja által végzett értékes munkát, egyetértve azzal a szándékkal, hogy a megfigyelőközpont helyébe az Alapjogi Ügynökség lépjen, és elengedhetetlennek tartja, hogy az új ügynökség megfelelő forrásokkal rendelkezzen annak érdekében, hogy eleget tehessen a megkülönböztetés elleni harcban rá váró feladatnak;

VI) Tudatosítás és együttműködés az érintettekkel

1.20 **megítélése szerint** a tudatosításra irányuló kezdeményezések kulcsszerepet játszhatnak abban, hogy a közvélemény jobban tisztában legyen uniós szintű jogaival, és elismeri annak jelentőségét, hogy gyermekek és fiatalok e kezdeményezések fontos célcsoportját képezzék;

1.21 **véleménye szerint** kulcsfontosságú a kisebbségi és közösségi csoportokkal való élő kapcsolat kialakítása, különösen a vidéki területeken és azokon a területeken, ahol például kis lélekszámú etnikai kisebbség él;

1.22 **támogatja** az arra irányuló kezdeményezést, hogy 2007 a Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség

Európai Éve legyen, és különösen szerencsésnek tartja az időpont kiválasztását, mivel ekkor lesz a Rasszizmus Elleni Európai Év és az egyenlőség terén hozott új jogszabályok szempontjából jelentős Amszterdami Szerződés aláírásának tizedik évfordulója;

1.23 **rámutat**, hogy ha túl nagy hangsúlyt helyezünk a nagyhatású, nagyléptékű tevékenységekre, fennáll annak veszélye, hogy – akár a helyi és közösségi szintű rendezvények rováására is – minden figyelem a fő eseményekre irányul;

1.24 **egyetért** az Európai Évre kiválasztott témákkal: jogok, elismerés, képviselés, tisztelet;

1.25 **úgy véli**, közvetlen kapcsolatot kell teremteni a 2008-ra javasolt Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Évével, és a 2007-es és a 2008-as rendezvényeknek kölcsönösen támogatniuk kell egymást;

1.26 **hangsúlyozza**, hogy a média kritikus szerepet játszik majd az Európai Év sikerében. Megfelelő figyelmet kell szentelni a helyi média szerepének. A helyi és regionális önkormányzatok helyi médiával ápolott kapcsolatai segítik majd az egész éves tudatosítási kampányt;

1.27 **kiemeli** a helyi és regionális önkormányzati intézményekkel való konzultáció igényét, hiszen számos uniós szakpolitika ezen a szinten kerül végrehajtásra, ami gyakran nem elhanyagolható adminisztratív és pénzügyi szerepvállalást tesz szükségessé. A politikák kialakításában és a jogalkotásban a siker előfeltétele a fő érintettek megfelelő hozzájárulása;

VII) A hátrányos helyzetű etnikai kisebbségeket sújtó megkülönböztetéssel és társadalmi kirekesztéssel szembeni fellépés

1.28 **támogatja**, hogy az Európai Bizottság külön problémaként emeli ki a romák helyzetét, és egyetért a hátrányos helyzetű etnikai kisebbségek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjával foglalkozó magas szintű tanácsadó csoport felállításával;

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

A jelenlegi jogszabályok végrehajtása

2.1 **emlékezteti** az RB főtítkárárt a bizottság azon kérésére, hogy értékelje ki a főtítkárság személyzeti politikáját és munkavállalói profilját az új jogszabályoknak való megfelelés szempontjából, és az elkövetkező hat hónapban tegyen erről jelentést az Elnökségnek és az ECOS szakszervezetnek;

2.2 **arra ösztönzi** az RB nemzeti delegációit, hogy biztosítsák a 2006-ra benyújtott jelölések nemi és etnikai kiegyensúlyozottságát, és kéri, hogy a kinevezések során a Tanács vegye ezt a szempontot figyelembe;

A bevált gyakorlatok elősegítése és tanulmányai

2.3 **megismétli** arra irányuló felhívását, hogy az RB készítessen és tegyen közzé egy útmutatót a megkülönböztetés elleni fellépés bevált gyakorlatairól a helyi önkormányzatok mint munkáltatók számára, és felhívását kiegészíti azzal, hogy ez az útmutató térjen ki az önkormányzatok áruk előállításában és szolgáltatások nyújtásában, valamint a közösségi összetartás és a megkülönböztetés elleni fellépés kulcsszereplőiként játszott szerepére, valamennyi tagállamból példákat hozva fel a megkülönböztetés 13. cikkben felsorolt hat indokának mindegyikét felölelő kezdeményezésekre. Ahol a helyi és regionális önkormányzatok partnerek bevonásával nyújtják ezeket a szolgáltatásokat, különösen üdvözlendő a partnerségben folytatott munkát példázó bevált gyakorlatok bemutatása. E kiadvány megjelenését a Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Éve (2007) beharangozására kell időzíteni. Az RB ügyel majd arra, hogy ez ne az Európai Bizottság kezdeményezéseinek megismétlését jelentse;

2.4 az uniós támogatások tekintetében **kéri**, hogy az Európai Bizottság – az adminisztratív és jelentéstételi mechanizmusok tiszteletben tartásával – keressen kreatív megoldásokat annak lehetővé tételére, hogy a kis civil szervezetek is hozzáférjenek kisebb támogatásokhoz;

2.5 a jobb adatgyűjtés, nyomon követés és elemzés fontos adalékot szolgáltathat az egyenlőséget előmozdító, illetve a megkülönböztetéssel szembeni hathatós szakpolitikai intézkedések kialakításához. Az RB **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni az Európai Bizottsággal a meglévő egyenlőtlenségek beazonosítását és kiemelését lehetővé tevő, összevethető mennyiségi adatok kialakításáról folytatott megbeszélésekbe. Az adatok nyomon követésekor a megkülönböztetés lehető legtöbb válfajára kell tekintettel lenni, nem csak a nemi vagy etnikai alapú diszkriminációra. Fontos a különböző intézkedéstípusok hatásának mérése is, illetve annak megállapítása, hogy szükség van-e változtatásra;

A jelenlegi jogi keretet kiegészítő további intézkedések

2.6 az RB **megismétli** a korábban már a zöld könyvről szóló véleményében hangoztatott kérését, hogy az árukra és szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályokat terjesszék ki a 13. cikkben felsorolt valamennyi területre;

2.7 az Európai Bizottság hatástanulmányának, mely a jelenlegi jogi keret lehetséges új intézkedésekkel való kiegészítését vizsgálja majd, **merítenie kell** a megkülönböztetéssel szembeni fellépés bevált gyakorlatairól szóló RB-útmutató összeállításánál gyűjtött anyagból;

Az érintettek bevonása

2.8 **kéri**, hogy az Európai Bizottság kifejezetten hivatkozzon a helyi és regionális önkormányzatokra, amikor a fő érintettekéről beszél, és tegye ezt következetesen, úgy a keretstratégiáról szóló közlemény, mint a Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Európai Évéről szóló dokumentum teljes szövegében mindvégig;

2.9 **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális szintet, illetve a Régiók Bizottságát a keretstratégiában kiemelt valamennyi kísérő intézkedésbe be kell vonni;

2.10 így például a Régiók Bizottsága részt **kíván** venni a keretstratégia tervezetében felvázolt éves magas szintű „Egyenlőségi Csúcstalálkozó”;

2.11 valamint az Európai Bizottság által tervezett, a hátrányos helyzetű etnikai csoportok társadalmi és munkaerő-piaci integrációjával foglalkozó magas szintű tanácsadó csoportból nem hiányozhat a helyi/regionális szint;

Tudatosító tevékenységek, beleértve a Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Európai Évét (2007)

2.12 **felhívja** a brit elnökséget, biztosítsa az ügyirat gyors tanácsi átfutását annak érdekében, hogy a rendezvénysorozat időben megfelelő joggal bírjon;

2.13 **támogatja** az alábbi konkrét célkitűzéseket:

- i) Jogok – az egyenlőséghez és megkülönböztetés-mentességhez való jog tudatosítása a közvéleményben. Mivel a helyi és regionális önkormányzatok a polgárokhoz legközelebbi választott testületek, az RB úgy véli, hogy kulcsszerep hárul rájuk ezen a téren, különösen abban, hogy az üzenet minél több helyre eljusson Európa különböző régióiba a nagyvárosok vonzáskörzetén túl is. Üdvözlí az Európai Bizottság által autóbuszkampány során végzett munkát, mely az EU polgárainak esélyegyenlőséghez fűződő jogairól való tájékoztatására irányult. A helyi és regionális önkormányzatokat és az RB-t bevonó kezdeményezéssel a kampányt ki kell terjeszteni a vidéki területekre;
- ii) Képviselés – a társadalmi életben való részvétel fokozásának lehetőségeiről szóló, valamennyi kisebbség bevonásával folytatott vita ösztönzése, különös hangsúlyt helyezve a roma és muzulmán közösségre;
- iii) Elismerés – a sokszínűség értékének felismerése és befogadása;
- iv) Tisztelet és tolerancia – Az összetartóbb társadalom előmozdítása és a sztereotípiák, illetve előítéletek felszámolására való törekvés. E cél elérésének fontos eszközét képezhetik a – például zenei, vagy színházi – kulturális események, illetve sportesemények. Az Európai Bizottság ezek szponzoraként léphetne fel, és a nemzeti, helyi és regionális testületekkel, valamint a civil társadalommal együttműködve biztosíthatná, hogy rendezvényekre kerüljön sor valamennyi részt vevő országban. A rendezvénysorozat csúcspontja egy olyan nagy európai fesztivál lehetne, mely összekapcsolná a Mindenki Számára Biztosítandó Esélyegyenlőség Európai Évét (2007) a Kultúrák Közötti Párbeszéd Évével (2008). Erre a rendezvényre a 2008-as elnökséget adó két ország (Szlovénia/Franciaország) valamelyikében kerülhetne sor;

2.14 **üdvözi** az Európai Bizottság elképzelését, mely szerint a részt vevő országoknak nemzeti koordinációs szövet kellene kineveznie, bevonva a nemzeti kormány, a szociális partnerek, a célcsoportot képező közösségek és a civil társadalom más szegmenseinek képviselőit, azonban minden ilyen koordinációs szövet **felhív** arra, hogy tegye lehetővé a helyi és regionális önkormányzatok képviselőit;

2.15 arra **ösztönzi** a regionális és helyi önkormányzatokat, használják az Európai Év logóját az általuk 2007-ben végzett esélyegyenlőségi tevékenységek népszerűsítésére;

2.16 **javasolja**, hogy az RB tartson konferenciát 2007 elején, ahogy más Európai Évek beharangozásakor is.

Brüsszel, 2005. november 16.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB

A Régiók Bizottságának állásfoglalása az Európai Bizottság munkaprogramjáról és a Régiók Bizottságának 2006. évi prioritásairól

(2006/C 115/15)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság 2006. évi, „Mozgósítsuk Európa teljes potenciálját” című munkaprogramjára (COM(2005) 531 final);

tekintettel a 2005–2009-es időszak stratégiai célkitűzéseire (COM(2005) 12 final);

tekintettel a hat elnökség többéves (2004–2006-ra szóló) stratégiai programjára;

tekintettel a Bizottság közleményére „A Bizottság hozzájárulása az elméleti útkeresési szakasz munkájához, és azon túl: D-terv a Demokrácia, Dialógus és Diskusszió érdekében” címmel (COM(2005) 494 final);

tekintettel az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága közti együttműködés szabályairól szóló jegyzőkönyvre (DI CdR 81/2001 rév); 2);

tekintettel a Régiók Bizottságának a lisszaboni stratégia újjaélesztésével kapcsolatos állásfoglalására (CdR 518/2004;

tekintettel a Régiók Bizottságának a 2007–2013-as időszakra szóló pénzügyi tervvel kapcsolatos állásfoglalására (CdR 203/2005)

tekintettel jelentős részben a területi önkormányzatok a felelősek az EU politikáinak megvalósításáért;

tekintettel ha a területi önkormányzatok részt vesznek az EU prioritásainak meghatározásában, akkor ez nagymértékben erősíti az EU politikáinak demokratikus elfogadottságát,

tekintettel a Régiók Bizottsága négyéves prioritásait 2006 februárjában, a 4. mandátumidőszak (2006–2010) kezdetén meghatározza;

2005. november 16–17-én (a november 17-i ülésnapon), 62. plenáris ülésén elfogadta a következő állásfoglalást: